

Ajalehes «Päewaleht» nr. 40, 9. veebruaril 1937. aastal, seega üle 54 aasta tagasi, ilmus kirjutis «Harjumaa kooliõpilased arsti luubi all. Vigased hambad teevad muret».

Selles loos on antud statistiline kokkuvõte Harjumaa jaoskonna-tervishoiuarstide poolt tehtud läbivaatustest, kes täitsid ka kooliarstide ülesandeid: 1936. aastal Harjumaa algkoolides vaadati tervislikult üle kokku 7924 õpilast, neist 3964 poeg- ja 3960 tütarlast.

Ülevaate andmetest selgus, et hea toitluse osalised olid 2779 ning keskmise toitluse osalised —

4921 õpilast, kuna ülejäänud 534 õpilast pidid rahul olema halva toitlusega.

Samuti osutusid kehaehituselt tublideks 2917 ning keskmiseks 4436 õpilast, kuna 441 õpilast, nendest 248 poeg- ja 193 tütarlast, osutusid nõrgaks kehaehituselt.

Nii selgus Harjumaa kooliõpilaste juures, et õpilasi, kelle nägemine oli alla 0,5, leidis Harjumaa koolides 269 ning õpilasi, kelle nägemine oli küll üle 0,5,

Harjumaa kooliõpilased arsti luubi all

kuid siiski mitte normaalne, leidis 828. Seega 1097 õpilast, kelle nägemine ei olnud normaalne, kuna normaalse nägemisega õpilasi viibis Harjumaa koolides 6827.

Hammaste poolest oli aga seisukord märksa halvem. Vigaste hammastega õpilasi leidis järelevaadatute seas tervelt 4449, terve hammastega õpilasi aga ainult 3470.

Edasi selgus ülevaatusel andmetest, et Harjumaa koolides

leidis õpilasi puuduliku kuulmisega 195, selgroo külghõõrdusega 86, verevaesuse all kannatajaid oli 429, sügeliste ja muude nahahaigustega 173, kopsuhaigeid — 390, südamehaigeid — 62. rahhiidihaigeid — 147 ja muude haiguste all kannatajaid 619 õpilast.

Lõpuks märgiti veel sedagi, et koolimajade tervishoidlik seisukord ei olnud Harjumaal kaugeutki ideaalne, sest aasta vältel üle vaadatud koolimajadest tunnistati kooliarstide otsusega ter-

vishoidlikust seisukorrast headeks ainult 31, rahuldavateks aga 60 ja halbadeks tervelt 38 koolimaja.

Seega oli 1936. aastal Harjumaal ei rohkem ega vähem kui 129 koolimaja! Aga kui palju on neid praegu? Niipalju vist küll ei ole...

Toodud andmetest ei maksa tänapäeva lugejad kohutada, kuna see kõik oli ju minevikus — üle 54 aasta tagasi! Aga see on tõepärane statistika ja toodud faktid on oma ajastu peegeldus.

Niipalju siis statistikat koltunud ajalehe veergudelt.

AVO SUURVÄRAV